

3. Мілерян В.Є. методичні основи підготовки і проведення навчальних занять у медичних вузах / В.Є. Мілерян // – К.: Хрещатик, 2001. – 76 с.
4. Орлов А.Б. Психология личности и сущности человека: парадигмы, прецедии, практики. / А.Б. Орлов // - М.: Медицина, 1995. - С. 142-143.
5. Освіта в Європі у 2020-2030 роках. Прогноз. Точка доступу –<http://www.pontydysgu.org/2010/01/crowd-sourcing-the-european-foresight-study-youur=chance-to-be-an-expert/>.
6. Толстенева А.А. Методическая система обучения физике студентов ВУЗов на основе учета их когнитивных стилей: автореф. дис. соискание ученой степени д. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теория и методика обучения по отраслям» / А.А. Толстенева //– Н. Новгород, 2008. – 37 с.
7. Штифурак В.С. Аспекти особистісно-орієнтованого підходу в контексті проблем сучасної школи. Творча особистість вчителя: Збірник наук. Праць / В.С. Штифурак // - К.: УДПУ. - 1997. – 139 с.

Реферати

ОСОБЕННОСТИ КЛИНИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ СТУДЕНТОВ - ИНОСТРАНЦЕВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ОДОНТОПАТОЛОГИИ

Ковалев Е.В., Марченко И.Я., Шундрик М.А., Назаренко З.Ю., Ляшенко Л.И.

Обсуждается вопрос сложности формирования и развития клинического мышления студентов - иностранцев, связанный с определенными факторами: несовершенным владением языком, сложностью в общении с пациентами, ограниченным временем, которое отводится на диагностику и лечение больного на амбулаторном приеме. Рекомендуется индивидуальный подход каждого преподавателя медицинского вуза к студентам-иностранцам с учетом их когнитивных стилей, что обеспечит формирование клинического мышления будущих врачей и повышения качества подготовки специалистов-стоматологов.

Ключевые слова: клиническое мышление, изучение одонтопатологии, когнитивные стили.

PECULIARITIES OF CLINICAL THINKING STUDENTS - FOREIGNERS AT STUDING OF ODONTOLOGY

Kovalev E.V., Marchenko I.Ya., Shundryk M.A., Nazarenko Z.Yu., Lyashenko L. I.

Discusses the complexity of the formation and development of clinical thinking students - foreigners, subject to certain factors: poor language skills, difficulty in communicating with patients, the limited time that is given to the diagnosis and treatment of the patient in the polyclinic reception. Recommended individual approach of each Medical University teacher to foreign students taking into account cognitive styles that will secure the future of clinical thinking of physicians and improve the quality of dentists training.

Key words: clinical thinking, learning odontology, cognitive style.

УДК378.147:376.68

О.В. Ковтуненко, Т.В. Філат, Н.О. Слюсар, О.С. Запорожець, М.Ю. Сидора
ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпропетровськ

ДОСВІД НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ КАФЕДРИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ПІДГОТОВЧОМУ ВІДДІЛЕННІ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ

У статті розглядається навчання іноземних студентів як багатоскладовий комплекс, який включає навчальний, методичний та виховний напрямки педагогічної діяльності. Проаналізовано досвід роботи кафедри мовної підготовки ДЗ "Дніпропетровська медична академія". Окреслено основні проблеми роботи з іноземними студентами та шляхи їх вирішення.

Ключові слова: іноземні слухачі, підготовче відділення, ефективність навчання, міжнародні відносини.

Навчання студентів-іноземців – це багатоскладовий комплекс, який включає різні напрямки педагогічної діяльності (навчальний, методичний, виховний), вимагає урахування цілого ряду аспектів навчально-виховної роботи – психологічних, соціальних, національно-культурних, етичних та інших [1].

Основна мета навчання – підготовка висококваліфікованих спеціалістів на рівні, який дозволить працювати за обраним фахом у будь-якій країні світу, а навчання на підготовчому відділенні, як справедливо вважають фахівці [2, 3, 4], – перший етап цієї підготовки, на якому закладаються основи формування майбутнього фахівця-медика. Накопичений досвід у роботі з іноземними студентами дозволяє говорити про академію як про навчальний заклад, який має певний досвід у питаннях підготовки та виховання іноземних студентів та слухачів підготовчого відділення.

Робота зі студентами-іноземцями розпочинається з навчання на підготовчому відділенні, яке першим приймає майбутніх студентів і протягом року готує до навчання в академії. Перший рік життя в Україні для іноземних громадян – це період перебудови своїх уявлень, поглядів, звичок, оскільки реалії мусульманського світу, звідки переважно прибувають слухачі підготовчого відділення, досить суттєво відрізняються від реалій життя в Україні. За час навчання на підготовчому відділенні слухач-іноземець має не тільки засвоїти мову та початкові знання з майбутніх професійних дисциплін на достатньому для подальшого навчання рівні, але й усвідомити й звикнути до нових умов життя, вимог та правил іншого соціально-економічного, національно-культурного середовища. І в цьому складному адаптаційному процесі провідну роль відіграють педагоги, викладачі підготовчого відділення, адже успішність та ефективність адаптації студента залежить, в першу чергу, від їх уміння, педагогічної майстерності, гуманності, розуміння, турботливості. Викладач має бути наставником, опікуном, провідником у нових, складних для молодої людини умовах.

Дніпропетровська медична академія здійснює прийом іноземних громадян на підготовче відділення з 1990 року. За 22 роки його випускниками стали майже 700 іноземних громадян із 46 країн світу: Йорданії, Анголи, Конго, Ірану, Непалу, Ізраїлю, Палестини, Судану, Лівану, Сирії, Тунісу, Туреччини, США, Канади, Китаю та ін. За тривалий час роботи на підготовчому відділенні навчалися члени одних і тих же родин, які потім успішно продовжували і продовжують навчання в нашій академії.

Штат викладачів для підготовки іноземних слухачів підготовчого відділення повністю укомплектований кваліфікованими кадрами. Усі викладачі підготовчого відділення систематично і плідно займаються навчально-методичною, науково-дослідною та виховною роботою, планово підвищують кваліфікацію.

На кафедрі мовної підготовки, яка першою приймає студентів підготовчого відділення, створено сприятливі умови для глибокого й всебічного вивчення російської мови.

Провідне місце у довузівському навчанні посідає мовна підготовка, оскільки від рівня знання мови залежить рівень та якість засвоєння інших навчальних дисциплін. Якщо до 90-х років ХХ ст. підготовкою іноземних студентів займалися лише провідні російські вищі навчальні заклади та лише деякі вітчизняні, то зі становленням української держави до цього процесу активно долучилась українська вища школа. У перші роки роботи зі студентами-іноземцями, з огляду на відсутність вітчизняної навчально-методичної літератури, викладачі кафедри мовної підготовки Дніпропетровської медичної академії користувались у роботі доробками московської, Санкт-Петербурзької наукових шкіл: підручниками авторів Московського університету дружби народів ім. Патріса Лумумби та інших. Але, враховуючи соціально-економічні, національно-культурні особливості України, колектив кафедри віддає перевагу роботі з навчально-методичною літературою, яка створюється, і досить активно, на вітчизняних теренах. Викладачі використовують у роботі зі студентами-іноземцями підручники, методичні розробки Харківського національного університету, Української медичної стоматологічної академії (м. Полтава), Кримського державного медичного університету ім. С. І. Георгієвського. Постійне збагачення навчально-методичного вітчизняного фонду свідчить про постійний науковий, практичний інтерес вченої спільноти, зокрема й педагогічного колективу Дніпропетровської медичної академії, до проблем навчання іноземних громадян.

За роки роботи на підготовчому відділенні викладачі кафедри уклали й видали друком ряд посібників для слухачів підготовчого відділення, серед них "Сборник диктантов по русскому языку для иностранных слушателей подготовительного отделения", "Пособие по русскому языку для иностранных слушателей подготовительного отделения", "Упражнения для закрепления специальной лексики, синтаксических конструкций и падежных форм" та інші. Ефективність навчального процесу багато в чому залежить від використання технічних засобів навчання, зокрема сучасних технологій. Так, іноземні слухачі підготовчого відділення навчаються у комп'ютерно-лінгфонних класах кафедри мовної підготовки. За останні роки адміністрацією академії на кафедрі обладнано 2 комп'ютерні кабінети. Програмне забезпечення до них було придбано за рахунок коштів академії в Російському університеті дружби народів. Активно використовуються в навчальному процесі 10 комп'ютерних програм: "Paradigma 1-2", "Russian dictionary in exercises", "ABV", "Baselex", "Зареальє", "Репетитор", "Русский в упражнениях", "Русский с самого начала".

У 2011-2012 навчальному році на підготовчому відділенні було зараховано 84 іноземні громадяни з 13 країн світу: Йорданії, Анголи, Іраку, Непалу, Ізраїлю, Палестини, Лівану, Сирії, Тунісу, Китаю та ін.

Спостерігалась тенденція до збільшення набору іноземних громадян на підготовчому відділенні. Але, на жаль, у цьому році, порівняно з попередніми, значно зменшилась кількість слухачів. Зараз працюють чотири групи підготовчого відділення, де навчаються 40 іноземців, хоча на наступний рік кафедра готується до прийому та навчання ста п'ятдесяти іноземних слухачів. У своїй роботі з іноземними студентами викладачі ДЗ "ДМА МОЗ України" враховують складність і тривалість процесу адаптації іноземних студентів до нашого способу життя, українських національних традицій, слов'янської культури і ментальності в цілому.

Невід'ємною частиною роботи кафедри є виховна робота. Враховуючи, що найважчий період адаптації іноземних студентів припадає на перший рік життя в Україні, викладачі ПВ включають у свою педагогічну діяльність два важливі компоненти: навчальний та пізнавальний. Велика роль відводиться позааудиторній роботі та індивідуальним консультаціям, які сприяють органічному засвоєнню російської мови. Такі форми роботи, як відвідування музеїв міста, картинних галерей, театрів включаються в систему навчальних занять, оскільки вони мають певну навчальну складову: монологічну та діалогічну мову, інтерв'ю та ін. За умов позааудиторного навчального заняття акцент робиться на психолінгвістичних моментах: заохочується включення в діалог, менше звертається увага на вимову, на помилки. Тут важливо інше: схвалити бажання говорити російською.

З самого початку навчання іноземних громадян в академії було впроваджено кураторську роботу на ПВ. З того часу викладачі кафедри мовної підготовки опікуються студентами-іноземцями не лише в межах навчального процесу, а й у повсякденному житті: допомагають у виборі продуктів харчування, одягу, вирішенні побутових проблем, вчать брати участь у діалогах в аптеці, у транспорті. Для кращого й глибшого ознайомлення з українськими соціально-побутовими та культурно-історичними реаліями студентів залучають до підготовки Новорічного свята, яке традиційно проходить у грудні. За підтримки деканату іноземних студентів проводяться національні й релігійні свята, вечори інтернаціональної дружби вітчизняних та іноземних студентів, що сприяє профілактиці виявлень ксенофобії і расизму, виховує міжнародну толерантність, вчить поважати чужі традиції, цінності, морально-етичні норми.

Протягом року викладачі кафедри мовної підготовки систематично: спочатку – щодня, потім – тричі на тиждень, відвідують іноземних слухачів підготовчого відділення, які мешкають у гуртожитках, завдяки цьому викладачі добре знають інтереси та проблеми слухачів, обговорюють дисциплінарні проблеми, проблеми, пов'язані з протипожежною безпекою (боротьба з тютюнопалінням на територіях гуртожитків, техніка безпеки при використанні електричних приладів у кімнатах). Куратори кафедр факультету пропагують здоровий спосіб життя, намагаються боротися зі шкідливими звичками, надають допомогу щодо покращення естетичного вигляду житлових кімнат та приміщень гуртожитків, проводять бесіди на морально-етичні теми, обговорюють найбільш значні події культурного життя світу, країни і міста.

Щорічно проводяться різні тематичні конкурси, міжвузівські олімпіади на краще знання російської мови серед слухачів підготовчого відділення, науково-практичні конференції разом з іншими вузами міста, конкурси

декламаторів віршів, на яких іноземні слухачі підготовчого відділення досить вдало виступають та отримують призові місця. Вже стала традиційною щорічна науково-практична конференція “Актуальні проблеми навчання іноземних студентів”, яка проводиться кафедрою мовної підготовки. У ній беруть участь понад 100 викладачів з різних навчальних закладів Дніпропетровського регіону. Фахівці не просто “присутні” на конференції, а й готують ґрунтовні доповіді, що свідчить про глибокий інтерес до проблематики конференції та зацікавленість в обміні досвідом. Результатом сумісної творчої та наукової праці є щорічний збірник наукових тез та статей. Цього року ми маємо на меті видати друком 14-й збірник.

Враховуючи те, що в групах навчаються слухачі різних національностей, у яких свої уявлення про дисципліну, традиції та звички, викладачі приділяють велику увагу міжнародним відносинам. Складність у роботі з ними полягає ще й у тому, що наш контингент – це люди різної віри, ментальності, віку та життєвого досвіду, тому індивідуальний підхід до навчання та виховання іноземних слухачів є одним з пріоритетних методів роботи нашого навчального закладу. Слухачі підготовчого відділення ДМА мають всі умови для якісного засвоєння довузівської підготовчої програми, що є запорукою подальшого успішного навчання в Дніпропетровській медичній академії. Звичайно, проблеми є і завжди будуть, тому що робота з іноземними студентами – це складна, але шляхетна справа, яка вимагає цілковитої відданості, наполегливості, постійного самовдосконалення та цілеспрямованості. Викладачі кафедри, які працюють на ПВ, докладали, докладають і надалі докладатимуть максимум зусиль для досягнення найкращих результатів.

Висновок

Ведеться активна, багатопланова робота з іноземними слухачами ПВ, хоча й залишається багато проблем у цій важливій та відповідальній справі. Вона є багатоаспектною, потребує чималих зусиль та енергії. Тільки завдяки нашій спільній праці ми зможемо досягти успіху в підготовці кваліфікованих кадрів для зарубіжних країн, сприяти підвищенню авторитету нашої академії за кордоном, долучитись до процесу становлення України в світі.

Література

1. Актуальные проблемы обучения иностранных студентов. Материалы міжвузівської науково-практичної конференції. – Випуски I – XIV. – Дніпропетровськ, 1998 – 2012 рр.
2. Добрянський І. Іноземні студенти у вищій освіті України та Росії: стан, тенденції, перспективи: (порівняльний аналіз) / І.Добрянський, О.Наумець // Вища школа: Науково-практичне видання. – 2012. - № 7.
3. Шукин А.Н. Методика преподавания русского языка как иностранного: Учебное пособие для вузов / А.Н. Шукин // - М., 2003.
4. Щукина А.Н. Практическая методика обучения русскому языку как иностранному / Щукина А.Н. // - М., 2003.

Реферати

ОПЫТ УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОЙ РАБОТЫ КАФЕДРЫ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ НА ПОДГОТОВИТЕЛЬНОМ ОТДЕЛЕНИИ ДЛЯ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ДНЕПРОПЕТРОВСКОЙ МЕДИЦИНСКОЙ АКАДЕМИИ
Ковтуненко А.И., Филат Т., Слюсарь Н., Запорожец Е., Сидора М.

В статье рассматривается обучение иностранных студентов как многосложный комплекс, который включает в себя учебное, методическое и воспитательное направления педагогической деятельности. Проанализирован опыт работы кафедры языковой подготовки ГУ "Днепропетровская медицинская академия". Очерчены проблемы работы с иностранными студентами и пути их решения.

Ключевые слова: иностранные слушатели, подготовительное отделение, эффективность обучения, международные отношения.

THE EXPERIENCE OF THE EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL WORK OF THE DEPARTMENT OF LANGUAGE TRAINING AT THE PRELIMINARY DEPARTMENT FOR THE FOREIGN STUDENTS OF DNEPROPETROVSK MEDICAL ACADEMY

Kovtunenکو A.V., Filat T.V., Sliusar N., Zaporozhets E.S., Sidora M.Yu.

The article deals with the training of foreign students as highly complicated complex, which includes educational, methodological and educative directions of pedagogical activities. The work experience of the Department of Language Training of SE "Dnepropetrovsk Medical Academy" was analyzed. The main problems of the work with foreign students and the ways of their solution were outlined.

Key words: foreign students, preliminary courses, efficiency of training, international relations.

УДК 378.147:376.68

Н.В. Колечкина, Т.Д. Криворучко, Н.А. Кушпиль
ВІУЗ України "Українська медичинська стоматологічна академія", г. Полтава

КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПРЕПОДАВАНИЮ ПРЕДМЕТОВ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ЦИКЛА НА НАЧАЛЬНОМ ЭТАПЕ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ

Рассмотрены принципы, методы и приемы организации обучения общеобразовательным дисциплинам иностранных студентов на начальном этапе с целью подготовки их к получению образования в вузах Украины на русском (украинском) языке.

Определена роль преподавателя в оптимизации учебного процесса, повышении мотивации студентов к получению знаний и его влияние на качество усвоения учебного материала.

Ключевые слова: профессиональная компетенция, языковая компетенция, самоконтроль, самоорганизация, самостоятельная работа.

Обучение русскому языку студентов-иностранцев включает несколько направлений. Прежде всего, русский язык – это средство формирования профессиональной компетенции, которая объединяет и понятие языка специальности, и средство профессионального общения. Не менее важно и уделение внимания формированию коммуникативной компетенции, которая предполагает активизацию продуктивных видов речевой деятельности в процессе общения иностранных студентов с носителями языка.

Спецификой обучения иностранных граждан является то, что процесс овладения знаниями происходит на неродном языке и в новой иноязычной среде. Поэтому студенты-иностранцы испытывают значительные трудности в